

LGS

DERS NOTLARIM-2

DKAB 8

2. ÜNİTE

ZEKÂT VE SADAKA

2. ÜNİTE KAVRAMLAR

Zekât: Temizlemek, temizlenmek, artmak ve çoğalmak. Dinen zengin olan Müslümanların, mal veya paralarının bir kısmını yılda bir kez fakirlere vermesidir.

Sadaka: Bir kişinin kendi isteğiyle yalnızca Allah (c.c.) rızası için fakir ve muhtaçlara yaptığı maddi ve manevi yardımdır.

İnfak: Allah'ın rızasını kazanma niyetiyle harcamada bulunmaktır.

Fitre(Sadaka-i Fitr): Ramazana ayında verilen sadakaya denir.

Sadaka-i Cariye: Kesintisiz hayır anlamına gelmektedir. Bir insan öldükten sonra da amel defterine sevap yazdırmaya devam ettiren iyilikler

Fitr Sadakası (Fitre): Ramazan ayında verilen vacib sadakaya denir.

Nisap: Dinen zengin olmanın ölçüsüne denir. 80,18 gram altını olan zengin sayılır.

Öşür: Toprak ürünlerinden vrilen 1/10 zekat miktarıdır.

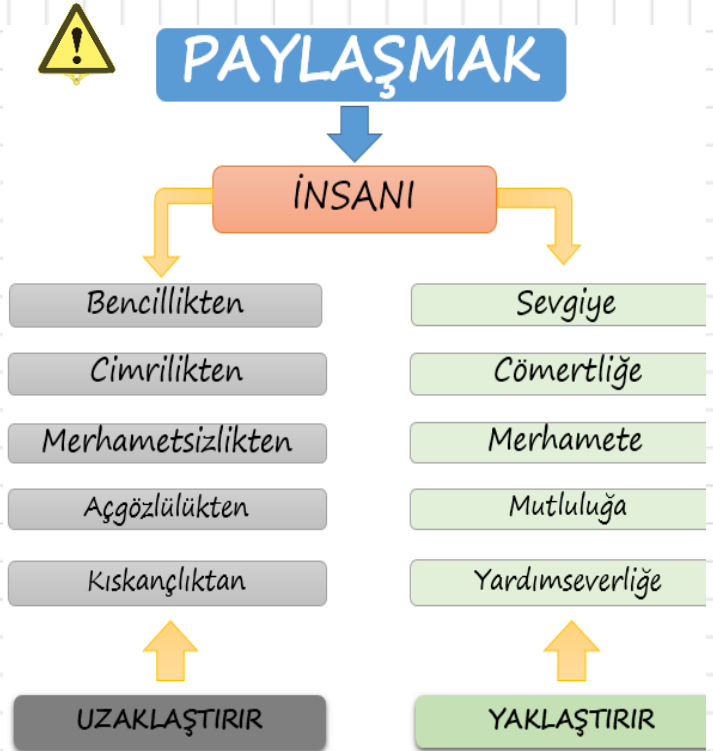
Yoksul: Nisap miktarından daha az malı olan muhtaç kimse.

Düşkün: Yoksuldan daha kötü bir durumda olan kimse.

Maûn: Yardım ve zekât anlamlarına gelir.

1. İslam'ın Paylaşma Ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem

- Yardımlaşma insan için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır.
- İnsan doğumundan ölümüne kadar hayatını yardımlaşma sayesinde sürdürebilir.
- Toplumda herkes bir diğerine muhtaçtır. Hepimiz bazen tek başımıza çözemeyeceğimiz sorunlarla karşılaşırız.
- Müslüman paylaşma ve yardımlaşmaya yakın çevresinden başlamalıdır.
- İslam, paylaşma ve yardımlaşma duygusunu güçlendirmeyi amaçlar. Bu konuda Müslümana yol gösterir.
- Paylaşma ve yardımlaşma her Müslümanda olması gereken bir özelliktir.

2. Zekât ve Sadaka İbadeti

İnfak, Sadaka Ve Zekât ile İlgili Temel Bilgiler:

İnfak	Sadaka	Zekât
❖ Allah'ın rızasını kazanma niyetiyle <u>harcamada</u> bulunmaktır. ❖ "Onlar ki, gayba iman edip namazı dürüst kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden infak ederler (harcırlar)" Bakara Suresi, 212	*Maddi ve manevi sadaka Maddi yardımda bulunmak Bir insana güler yüz göstermek, Yoldan bir taş kaldırmak Bir yetimin başını okşamak... *Sadaka-i Cariye Cami, Okul, Çeşme, köprü yaptırmak, Ağaç dikmek, Hayvan barınağı yapmak... *Sadaka-i Fitr Zekât vermekle görevli herkes fitre vermekle de görevlidir. Ramazan Bayramı namazından önce verilmelidir.	Zekât vermekle görevli herkes fitre vermekle de görevlidir. Ramazan Bayramı namazından önce verilmelidir.

Zekâtın Verilişi

Zekât Kimlere Farzdır:

1. Müslüman,
2. Akıllı,
3. Ergin,
4. Dinen zengin olanlar

Zekâtı verirken nasıl bir tavır takınılması gerekir?

- Zekâtı dileyen açıkça verebilir. Ancak yoksullara gizli verilirse yoksulun onuru korunur, bu çok daha iyi olur.
- Zekât veya sadaka verdiğimiz insanları sözle ve hareketlerimizle incitmek için dikkat etmemiz gerekir.

Zekât Kimlere verilir: Tevbe Suresi, 60. ayet

1. Yoksullar,
2. Düşkünler,
3. Zekât işlerinde çalışan memurlar,
4. Gönülleri kazanılacaklar,
5. Köleler,
6. Borçlular,
7. Allah yolunda hizmet edenler,
8. Yolcular.

Zekât Kimlere verilmez:

1. Nene-dede
2. Anne-baba
3. Eşler birbirlerine
4. Çocuklar
5. Torunlar
6. Zenginler

Zekât verilecek mallardan bazıları

Altın, para, döviz:

*Altının şeri ölçüye göre nisabı 80,18 gr.(85 gr.)

*zekat miktarı (1/40)

Ticaret malları:

*Nisap miktarında olan, üzerinden bir yıl geçen maldır.

*kırkta bir (1/40)

Hayvanlar:

Tür olarak koyun, keçi, siğir, manda, deve...

*Koyun-keçi(1/40)

*Siğir-manda (1/30)

*Deve (1/5)

Toprak ürünleri:

Buğday-arpa
Meyve-sebze..

*Sulu toprak 1/20

*Susuz toprak 1/10

Madenler:

Demir, bakır, petrol...

*zekat miktarı 1/5

NOT: Kişi bu mallardan barınma (ev), ulaşım (araç) gibi temel ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra artan miktarından zekâtını verir.

Hayvanların Zekâtı

HAYVANIN CİNSİ	Koyun-Keçi	Siğir-Manda	Deve
NİSAP MİKTARI NE KADARDIR?	1/40	1/30	1/5
KAÇ HAYVANDA NE KADAR ZEKÂT VERİLMELİDİR?	0-39 → 0 40-120 → 1 koyun veya keçi 121-200 → 2 koyun veya keçi 200-300 → 3 koyun veya keçi	0-29 → 0 30-40 → 1(iki yaşında buzağı) 41-59 → 1(üç yaşında buzağı)	0-4 → 0 5-9 → 1 koyun veya keçi 10-14 → 2 koyun veya keçi

Sadaka ile ilgili Bazı Kavramlar

Sadaka taşı: Genellikle cami vb. yerlerde ihtiyaç sahiplerinin alabilmeleri için para vb.nin bırakıldığı özel yer. Kökeni Selçuklulara kadar uzanan yardım şeklidir.

Vakıf: Müslümanların mülkünü veya parasını idare edilmesi amacıyla bıraktığı yer demektir. Aynı zaman da vakıf, toplumun yararına yönelik çalışmalar sürdüren kuruluş demektir.

İmaretler: Kimsesiz, yaşlı ve yoksulların yeme, içme, giyinme, barınma gibi ihtiyaçlarını karşılamak için yapılmış kuruluşlardır.

Zimem Defteri: Osmanlı'da, ramazan ayı gelince zenginler esnafları dolaşır, 'zimem defteri' denilen borç defterinin bir kısmını veya tamamını satın alırlardı.

Askıda Ekmek: Ekmek almak isteyenlerin, fakirlere verilmesi için aldıkları ekmek sayısından bir veya birkaç ekmek fiyatı daha fazla ödemesiyle gerçekleşen eski bir gelenektir.

3. Zekât ve Sadakanın Bireysel ve Toplumsal Faydaları

Zekâtın Bireysel Faydaları

1. Kişinin Allah'ın rızasını kazanmasını sağlar.
2. Kişinin maneviyat olarak huzur bulmasını sağlar.
3. Kişiyi mutlu eder.
4. Sorumluk sahibi olmasını sağlar.
5. Ahlakını güzelleştirir.
6. Diğergamlık duygusunu kazandırır

Zekâtın Toplumsal Faydaları

1. Toplumsal yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma duygularını güçlendirir.
2. Toplumda huzur ortamı oluşturur.
3. Muhtaç olan insanların daha rahat ve iyi durumda yaşamalarına olanak verir.
4. Toplumda denge sağlanır.

4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (a.s.)

- Hz. İbrahim'in soyundandır.
- Hz. Musa'nın kayınbabasıdır.
- Medyen ve Eyke halkına gönderilmiştir.
- Putperest, ölçü ve tartıda haddini aşan toplumu uyarmıştır.
- İkna edici ve yumuşak huylu özelliği nedeniyle *Hatib'ul Enbiya* olarak adlandırılmıştır.
- Hz. Şuayb'ın tüm çabalarına rağmen iman etmeyen Medyen ve Eyke kavimleri şiddetli bir deprem ve ateş yağmuru ile helak edilmiştir.

Hz. Şuayb'ın (a.s.) kıssasından alınabilecek mesajlar:

- ❑ Bir toplumu ayakta tutan sahip olduğu değerlerdir. Bu değerlerin başında ise adalet, doğruluk ve güven gelir.
- ❑ Bu değerlerin olmadığı bir toplumda huzur ve güven ortamı yok olur.
- ❑ İnsanlar kendi çıkarları için her türlü kötü davranışta bulunabilirler. Sonunda da toplum dağılır ve yok olur.
- ❑ Onun için toplumu ayakta tutan adalet, doğruluk, güven gibi temel değerleri zedelememek önemlidir.

5. Bir Sure Tanıyorum: Maûn Suresi ve Anlamı

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

1. Din gününü (ahirette ceza ve mükâfatı) yalanlayanı gördün mü?
2. İşte o, yetimi itip kakar.
3. Yoksulu doyurmayı teşvik etmez
4. Şu namaz kılanların vay haline!
5. Onlar namazlarından gafildirler (önem vermezler).
6. Onlar gösteriş (riyakarlık) yaparlar.
7. Ve onlar en küçük bir yardımı (zekâtı) da engellerler.

Maun Suresi;

- ✓ K.Kerim'in 107. suresidir.
- ✓ Mekke döneminde inmiştir.
- ✓ 7 âyettir.
- ✓ Maûn, yardım, iyilik ve zekât demektir.

Surede,

1. Allah'ın (c.c.) nimetlerini ve hesap gününü inkâr eden **nankör**,
2. Amellerini gösteriş için yapan **riyakâr**,
3. Yardım ve iyiliğe engel olanlar olmak üzere üç tip insan anlatılmaktadır